

Dermatologie

Gebruik van Methotrexaat (MTX) bij huidziekten

Streekziekenhuis
Koningin
Beatrix

Inleiding

In overleg met uw behandelend arts heeft u besloten het geneesmiddel Methotrexaat of MTX te gaan gebruiken. In deze folder zal worden uitgelegd wat MTX is en wat de werking en bijwerkingen van dit geneesmiddel zijn. Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, dan kunt u daarmee altijd bij uw behandelend arts of verpleegkundige terecht.

Wat is MTX?

MTX is een geneesmiddel dat wordt gebruikt voor de behandeling bij ernstige psoriasis. MTX onderdrukt in lage doseringen het afweersysteem en remt ontstekingen. Ook heeft het een remmend effect op de celdeling. In hogere doseringen remt het de groei van sommige tumoren. MTX kan in tabletvorm of per injectie worden gegeven.

Hoe effectief is MTX?

MTX werkt erg goed bij psoriasis. Bij 70-90% van de patiënten wordt een goed resultaat bereikt wanneer men alleen MTX gebruikt. In combinatie met lokale behandeling zijn de resultaten nog beter. Een minimale behandeling van 3 maanden is echter noodzakelijk om de werking van de MTX te kunnen beoordelen.

Welke patiënten zijn geschikt voor MTX?

- patiënten met een uitgebreide en ernstige vorm van psoriasis en wanneer lokale therapie zoals bijvoorbeeld zalven/crèmes en/of lichttherapie niet voldoende effectief zijn;
- patiënten met gewrichtsklachten, die door psoriasis of door een reumatische aandoening worden veroorzaakt;
- patiënten met andere huidaandoeningen zoals: morfea of LE (Lupus Erythematodes).

Wanneer mag MTX niet worden gebruikt?

MTX mag niet worden gebruikt bij:

- vrouwen die zwanger zijn of borstvoeding geven;
- vrouwen en mannen met een kinderwens;
- patiënten met bloedziekten en/of ernstige bloedarmoede;
- patiënten met een actieve maagzweer;
- patiënten met leverziekten;

- patiënten met ernstige nierfunctiestoornissen;
- patiënten die veel alcohol gebruiken;
- patiënten met een acute infectie.

Bijwerkingen

Tijdens de behandeling met MTX kunt u last krijgen van bijwerkingen. Deze gelden echter niet voor elke patiënt. In principe verdwijnen deze bijwerkingen snel na het staken van de behandeling of na vermindering van de dosering. De behandelend arts stelt de dosering vast en kan deze ook bijstellen. Bijwerkingen kunnen ook worden beïnvloed door het inname-schema aan te passen bijvoorbeeld net voor de nacht de tabletten innemen, zodat de misselijkheid niet wordt opgemerkt. De bijwerkingen zijn in twee groepen te verdelen:

Meest voorkomende bijwerking(en)

- maag- of darmklachten: een vol gevoel, misselijkheid, braken en diarree (meestal gedurende de dagen dat MTX wordt ingenomen);
- leverfunctiestoornissen;
- vermoeidheid, lusteloosheid.

Weinig voorkomende bijwerking(en)

- ontsteking van het mondslijmvlies: zweertjes in de mond;
- bloedarmoede of een verhoogd risico op infecties door een daling van de hoeveelheid witte of rode bloedcellen in het bloed;
- pneumonitis, een zeer zeldzame vorm van longontsteking;
- huidafwijkingen, haaruitval;
- hoofdpijn, duizeligheid.

Voorkomen van bijwerking(en)

Om bijwerkingen te voorkomen kunnen de tabletten het best tijdens de maaltijd met een glas water worden ingenomen. Daarnaast kan worden gekozen voor een combinatie van Foliumzuur-tabletten met de behandeling of kunnen de tabletten worden omgezet in injecties (spuiten van MTX). In het algemeen worden de MTX-injecties 1x per week toegediend in het ziekenhuis, de huisartspraktijk of door de wijkverpleegkundige. Het is ook mogelijk om van een verpleegkundige te leren om uzelf te injecteren. De controles vinden altijd plaats bij uw behandelend arts.

Belangrijk

- Het is belangrijk dat u zich houdt aan de regelmatige controle-afspraken met uw behandelend arts. Er wordt regelmatig bloed- en urine-onderzoek gedaan om in een vroeg stadium eventuele bijwerkingen op te sporen. Deze bloedcontroles blijven noodzakelijk ook wanneer u al jarenlang MTX zonder bijwerkingen gebruikt.
- Bij langdurig gebruik kan het nodig zijn een stukje weefsel van de lever te laten onderzoeken (leverbiopsie) en in sommige gevallen wordt van tevoren een longfoto gemaakt.
- Op de dagen dat MTX ingenomen wordt, mag geen alcohol en/of alcoholhoudende middelen worden gebruikt. Op de overige dagen maximaal één alcoholconsumptie per dag.
- MTX mag niet gecombineerd worden met een groot aantal medicijnen, met name niet met sommige antibiotica. Het is daarom zeer belangrijk, dat u altijd met uw arts overlegt wanneer u (andere) medicijnen krijgt voorgeschreven of op eigen initiatief bepaalde medicijnen inneemt. Vraag uw behandelend arts om een geneesmiddelenpasje, waarop staat vermeld dat u MTX gebruikt.

Vragen

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen of wilt u meer informatie? Belt u dan gerust naar de polikliniek Dermatologie. Wij zijn van maandag tot en met vrijdag van 8.30 - 16.30 uur bereikbaar op telefoonnummer: 0543 54 42 75.

Geheimhouding en recht op privacy

Alle medewerkers van ons ziekenhuis hebben een geheimhoudingsplicht. Verder heeft u als patiënt recht op privacy. Uitgebreide informatie hierover kunt u vinden in de folder 'De rechten en plichten van de patiënt'. Deze is verkrijgbaar op de afdeling en bij de patiënteninformatie in de centrale hal. Daarnaast is deze folder te vinden op: www.skbwinterswijk.nl

De inhoud van deze folder is ontleend aan de website van UMC St Radboud

Bezoekadres:
Beatrixpark 1
7101 BN Winterswijk

Postadres:
Postbus 9005
7100 GG Winterswijk

T 0543 54 44 44
F 0543 52 23 95
info@skbwinterswijk.nl
www.skbwinterswijk.nl